

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Philippi Beroaldi libellus quo septem sapientium: Sententiae Discutiuntur

Beroaldo, Filippo

[Parisius], [1509]

Philippi beroaldi heptalogos. Sive septem sapientes.

[urn:nbn:de:bsz:31-296532](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-296532)

PHILIPPI BEROALDI HEPTALOGOS.
SIVE SEPTEM SAPIENTES.

Magnum miraculum est homo Viri ornatissimi: Maximum
miraculum est sapiens homo: qui ad beate viuendum seip-
so contentus est: qui supra fortunam collocatus, instar liquidi
caeli imperrurbatus defecatusq; degit. Cuius serenitatem nula
la tempestas obducit Cui cum deo virtute conciliante cogna-
tio est quivt celeberrimi cōditores dixere Est mortalis quidā de-
us Et cō raritas ipsa cōciliet rebus Admirationē Tā raro hoīem
sapiēte videre Cōtingit vt sepius nullā peperisse arbitret Arpias
orator q̄ fuisse sapiēte Antiquitas multos quidē multiugis virtu-
tibus p̄cellentes p̄dicat Sed ex his septē tantum sapientum no-
mie cēsētur Adeo ex infinitis milibus mortalium rari. Extitere
digni tanto cognomine. Nec hi quidē ipsi qui nominati sunt vt
inquit M. Tullius sapientes fuerunt Sed similitudinē quandam
gerebāt speciēq; sapientum Horū sētentiā quedam catholica
circūferuntur que nō tā hoīm q̄ oraculorum sunt existimandā.
Quid enim aliud est oraculū q̄ voluntas sētentiāq; diuina hoīs
ore enunciata. Et quos tandē Antistites sanctiores inuenire si-
bi diuinitas potuit q̄ Solonem Thalem Chilonē reliquosq; i sa-
pientum albo conscriptos, per quos humano generi p̄cepta sa-
luberrima traderentur. Quiverborum parci Rerū secūdi bra-
teata dicta nō parū multa sententialiter protulere Quē breui
periodo conclusa latissimā continent explicationē Instar legū
quarū scriptū angustū est, interpretatio diffusa Ex his ego ho-
dierno die singula singulorū apophthegmata delegi quæ ihoc
frequētissimo auditorio cetūq; virorū celeberrimo explicarem.
Quæ inter cetera sunt illustriora & magis famigerata quibus ni-
hil sanctius doctius conducibilis excogitari posse cōtēderim.
Ecclesiastici concionatores multa quidē salu-
riter pro pulpitis pro tribunalsibus In propatulo in delubris religiosissimis p̄cipe
re cōsueuerūt Sed nihil ē in sermonibus illorū p̄lixis clamoris
q; septem sapientū Ethnicorū breuibus sententiis p̄rendum
ne dicam comparandū Quod idē vsq; perorauero sensuros
esse nil ambigo Cunctosq; in sētentiā meā non tam pedibusq̄
animis ituros asseuerāter affirmo Itaq; dū septena septēu ratur
decreta a nobis ediserūt vos quæso diligenter attendite. Ho-
dierna hec oratio ad duas metas diriget vtilitatē & voluptatē,
alii.

Sapientis quis

Sētentiā
mercuris

Sapientis
deus
mortalis

Sapientis rari.

Pauci co-
guomine
sapientis
digni ex-
titerē.
oraculū i
quid.

Laus sep-
tē sapien-
tum arti-
ficiofa

ad me-
tas vtili-
tas & vo-
luptatis.
Dicitur
polionis
super sep-
tenario
numero.
notabi-
lia.

Quattuor
mundi
cardines

Septime-
stres

détitiones

Septem
vocale

albertus
magnus

Vtilitas fruētū animis voluptas delectationē auribus suppedi-
tabit. Initiū autē hīc auspiciābimur nō ex scripto pñūciātes sed
put res suppetēt. Ita verba rebus accommodātes. Male ei vt de
center inqt A finius pollio verbis eueniat: si rē non subsequitur.

Septenarius numerus quē græci modo hebdomada modo
heptada appellāt virtutibus potestatibusq; innumeris p̄ditus eē
tradit de quo nōnulla carpti libasse ab re: quā molior nō fuerit
alienū. Et illd̄ iprimis: qd̄ is numerus septē i cælo facit stellas:
quas græco vocabulo planetas vocamus: quasi erratica s: nigri-
dius erroneos appellat. Septē i tauro vergilia. Septē in polo ar-
ctico triones sūt. Septē circuli circū axis lōgitudinē. In zodiaco
quoq; potētia septenarij potētissima. Nāq; solsticiū a bruma æ
quinoctiū ab æquinoctio sūt septem signis. Et cum ingenit-
uris quattuor sūt mūdi cardines vt docet firmicus maternus:
medium cæli/imū cæli/ortus horoscopi & occasus. Omnes hīi
septenario numero & diametrali radiatione sese vicissim cōtue-
tur. Quinetiā septimus cōspectus q̄ fit a septimo zodio hoc est
signo plenissimus potētissimusq; habet: q̄ vt auctor ē cēlorinus
quodā iā maturo sinfāres educit i lucē qui græce. $\epsilon\pi\tau\alpha\mu\eta\pi\omega\iota$
latiē septimestres appellātur: quia septimo mēse nascuntur. Asi
quē neq; masculus neq; femia salubriter nasci potest. Ab homi-
nes quoq; gignendos cōformādosq; vis numerū septenarij perti-
tinet vt. M. Varro. Gellius. Macrobius ceteriq; clarissimi cond-
tores p̄didere. Nā cū in vterū mulieris genitale semen datum ē
primis septē diebus cōglobatur coagulaturq; fitq; ad capiēdā
figurā idoneā. Egressos quoq; ex vtero materno numerus septē
narius suscipit ac comitat̄. post partū anicturus sit infans sep-
tima hora decernit. A septimo die nomina inantibus iponunt̄
Tāq; saluti puerili. Tūc primū fidēdū sit vt docet Aristoteles i se-
ptimo de animalibus plurimis ante diē septimū pereūtibus. Post
septimū mēsem sūt dētitiones incipiūtq; dētes mādibulis emer-
gere post ānos septē primi dētes cadūt. Aliis ad cibū solidum
subnascētibus atq; succedaneis. Septio quoq; āno plene absoē
uif inegritas loq̄ndi. vnde & septē vocales apud grecos id vsū
sūt. licet qnq; pro septem latinitas tantūv surpauerit. Annis vero
bis septēnis pueri pubesūt fitq; initiū generatiōis qd̄ &. Alber-
thus magnus memorat in octauo de aialibus. annis tersepte-
nis genitura fit pollēs atq; robusta & vt inquit plinius noster Cre-
scit hō in lōgitudinē. quarta annorū hebdomade in latū quoq;

fit crescēdi modus q̄nta oē viriū & rōboris cōpletū augmentū
 In septimo ānorū septenario vt saltatim de currā sūmatimq;
 delibē prudētia & lingua cōsumat: vt refert Aristoteles in septi
 mo politicorū: & vt ānotāt eruditi septē septies multiplicati fa
 ciunt etatē: quæ pprie perfecta habet& dicit: Cum vero decas
 heptadi iungitur id est decies septemāni Cōputātur: qui septua
 ginta sunt: hæc a phisicis creditur meta viuēdi Et hoc vitæ hu
 manæ perfectū spatiū tminat. Q d̄ q̄s excesserit ab oī officio
 vacuus vt igt scitissime Macrobius: soli exercitio sapiētiae vacat
 Et oēm vsū sui in suadendo habet: Aliorū numerū vacacione
 reuerēdus. Preterea medici autumāt i hominibns venas vel po
 tius artirias nūero moueri septēnario: discrimina Et iā pericu
 lorum in morbis malorū vi fieri putāt diebus septimis: eosq; ma
 xime obseruant: quos κριτικουσ ηκρισιμουσ Id est iudi
 ciales appellāt. propterea q̄ vt interpretatur. Cornel. Celsus
 tunc de egris iudicatur: Hippocrates septimū quāque diēvt effi
 cacissimū ap̄hēdit: liber Galieni ē de diebus Creticis siue criti
 cis quo septimū diē. diebus oibus iudicialibus anteceller tradit
 potētia & nobilitate. Verū vt dies in morbis septimi maxie Cri
 simi id est iudicatorij sunt: siue vt elegantius loquar decretorii
 Ita per oēm vitā septimus q̄sq̄ ānus periculosus Et velut Crisi
 mos ē. Quē scriptores climastericū q̄si scalarium siue scāsilē nomi
 nitāt. Sed ex his genethliaci difficillimos periculosissimosq; Clī
 maeteras duos prodidere Annū scilicet ynde quinquagesimum
 quē cōplent Anni septies septē: & annū sexagesimū tertiuū. quē
 hebdomades nouē cōficiūt: q̄ ab egyptiis Androclas dictus ē:
 ex eo qd̄ oēm viri substātiā frangat atq; debilitet: Cuius mētio
 nē facit & firmicus maternus in tertio matheseos: Et oli diuus
 Augustius epistola quadā gaudiū animi testatus est q̄ terciū &
 sexagesimū ānū euasisset cōmunē seniorū omniū p̄ter hæc sum
 mus modus adolescēdi humani corporis est septē pedum Et q̄
 bus inedia mori decretū est septimo demū die moriūtur. Adde
 q̄ septē fuerūt spectacula in orbe terrarū mirāda. q̄ septē curri
 cula ludorū circēsū solēnia. q̄ septēduces ad oppugnāda sthe
 bas p̄fēdi. Et vt hæc tā lōgo repetita p̄cipio Ad rē nostrā ac
 cōmodētur. Septē sapiētes graciæ famigerati extitere. quibus
 nomē istud dedit superior ætas. vt ausonii verbis vtat: nec secu
 ta iustulit quorū nomina sunthec: Solon Atticus, Chilon la ce
 demonius, Cleobulus Lindius; Thales milesius, Bias prieneus

aristote
 les

Meta vi
 uendi.

Cretici
 dies.
 Hippo
 crates
 galienus
 Dies de
 cretorii.

climaete
 rici anni.
 andro =
 clas.

modus a
 dolescen
 di huma
 ni corpo
 ris septē
 curricula
 nomina.
 septē sa
 p etium.

a .iii.

Pittacus mitheleneus; periader Corinthius. Hij nō parum multa sapiēter & salubriter p̄cepere publicæ mortalium vtilitati p̄spicientes. Ex quorū thesauris totidē aureas sentētiās quot ipsi fuit Sapiētes hodierno die promemus orsi a Salone nomotheta: hoc est legū cōditore clarissimo sapientissimog; Cui vt inquit Aufonius Fama septem sapientum palmam dedit

Solonno
motheta

Est igit Solonis ista sentētia: ac salutare documentū $\tau \epsilon \lambda \omicron \sigma$ $\omicron \rho \epsilon \nu \mu \epsilon \tau \kappa \rho \omicron \upsilon \beta \iota \omicron \upsilon$ hoc est spectare vitæ iubeo cūctos terminū id Creso regi dictum oēs homines sibi dictum putent: iubet Solū spectādū esse finem vitæ: & ex eo beatos aut miseros mortales dicēdos. Tāq; ante supremū diē beatus nemo dicit merito possit. Sentētiæ Solonis subscribit Quidius illis versus vulgarissimis. Sed scilicet vltima seper expectāda dies homini est dicta: cūq; beatus ante obitum nemo supremag; funera debet Ita ē p̄fecto vt inquit verissime Plinius Alius de alio iudicat dies: supermus de omnibus: ideoq; nulli credēdum est: & si verum facere iudiciū volumus ac repudiata omni fortunæ Ambitione decernere mortaliū nemo dicēdus est felix. Tu qui robore corporis & valitudine prosperissima te beatū ducis respice vitæ terminū nescis qd vesp̄ serus Vehat Nāq; febricula. vulnusculū vipere denticulus: vlcusculum possunt vel milonis vires: vel iunij valētis laeertos: vel rustelli. Romani herculus Robur subnecrare & vnus dieculæ spatio omnē qua prius fidebas fortitudinē de populari. Qui tātulo casu extingui potes: Et sicut Anacreon Acti novæ passæ strangulari: Sicut Fabius senator in lactis haustu vno pilo suffocari. Scito nihil fragilius homine esse: n. hil imbecillius: Tu qui latifundia ingētia possides & diuitiarū opulētis suffarcinatus in cedis ostētor insolens. & in denticulis spectā vitæ exitum. Scito bona fortunæ mobilia esse: fluxa instabilia: quæ prout repente dantur: sic etiam repente adimūtur Cogita multos te ipso longe opulētiores aquā & panem emēdicasse: & vt Seneca verbis vtar locuples es nūq; ditior Pompeio: Cui defuit panis & aqua: q; fame & siti perit Tu qui fortunæ alimū inimo partum te esse existimas: qui p̄cipatu & opibus polles Cui ex animi sententia cuncta prosperrime succedūt: sine vitæ repicito. Cogita qd̄ quibus beatus versa fortunæ rota Ante vesp̄erā potest esse miserimus Cogita multos in medio cursu florentium gloriarum fuisse pessundatos. Et a summo culmine dignitatis excussos. Ex beatis vltimo credebat̄ur factos repētē

Sententia
Solonis
Quidius

Plinius
in scriptō
ex mentip
p̄is saty
ris. N.
varronis

Spectavi
tæ terminum.
Acino v
uæe stran
gulatu s
Anacreo
Seneca.
ex beatif

miserimos. p̄sto sunt innumera felicitatis fluxa & fortuna va-
riantis exempla. Ex quibus duo. aut summum tria ad presens
retulisse suffecerit.

Dionysius Syracusanus gentium quondam terror regno deu-
latus Corinthi ludum litterarium exercuit seq; eo artificio suste-
tauit, filius persei macedonū regis artem Ferrariam obqueren-
dum docuit vidum Verum ne lōgum faciam Cresi lydorū. Re-
gis opulentissimi historiam breuiter summamq; percurrām.
Ad hoc negocium p̄pe peculiariter pertinētē. Solon decēnali
illa peregrinatiōe cum sardis ad cresum peruenisset hospitalit̄
in regiam exceptus est Et cum iussit cresi oēs thesauri omnisq;
regia suppellex eius oculis Cōtemplāda preberentur Et cū ipse
rex omni ornatu preciosissimo sese excoluisset sublimiq; folio
enl̄tissimus sedisset ferunt interrogatam Solonē et quōd formo-
siusynq; spectaculum vidisset Respondisse. Gallos gallina ceos
phasianos atq; pauones se vidisse. naturali enim eos flore & ine-
narrabili formositate vestiri. preterea quod facit ad causam. cre-
sus Solonem percontatus est quē hoim beatissimum vel vt qui-
dam tradunt quem hominem se ipso beatiorem vidisset. Tum
Solon citra assentationem oronem: tellum municipem suū se vi-
disse respōdit docens tellum optinūi virū fuisse filioq; ac ne-
potes phatissimos habuisse qui cum iutegerrime sanctissimeq;
vixisset: & hoc eui quod longissimū mortales degūt feliciter tra-
duxisset: pugnans strenue pro patria hoste in fugam verso mor-
tem pulcherrimā oppetierat Iterū creso sciscitante quēnā secun-
dū a tello beatissimū vidisset cleobē inquit & Vitonē qui cū dies
festus iunonis apud argiuos foret oporteretq; matrē illorū ad
solēne factificiū curri vehi morarēt. p̄ iunētā: tūc ipsi iugū sub-
eūtes & vicariā boū operā obeūtes in sanū m̄rem aduexerūt oi-
bus tātā pietatē laude celebrātibus Tūc m̄ p̄cata deū dicit vt il-
lis p̄miū daret p̄ pietate qd̄ maximū hoī dari posse adeo post
hāc p̄cationē epulati cū parēte adolefcētes. cū sōno se dedisset
nō sunt āplius Excitati iuuetūtq; sunt mane mortui: optimo ge-
neri mortis defūcti Tūc. cresus idigna būdus cōturbatusq; adeo
ne inqt Solō tibi p̄ nulla. cōtēnit n̄ra felicitas vt nepriuatis q
dēvitis nos æq; parandos ducas. Et solō cuius ingeniū minime
erat adulatōibus accōmodatū o. cresē inqt calamitosus est hō
neq; aū obitū btūs est dicendus. cū viuētis felicitas vt certātis vi-
ctoria instabilis incertaq; sit Et oīs rei oportet insp̄icere exitū quos sit

animæ.
miseri =

mi.
dio nyfi*
ex rege.

rhetor.
cresi hi =

storia.
Tellus a

theniēsis
deobis.

biton.
Quē dii.
amātmo
rituriuue
nis.

exclama
tio Cresi.

beatitas
foceri in
centii pa
leoti

Domus
iuriscon
sulti ora
culum ci
uitatis

conuictor
principa
Vir oim
horarū.

enatura quonia multos deus quibus fortuna subscripserat arri
ratq; paulisper radicitus euerit Hec cum Solon prope diuinitus
differuisset dimittitur per indocto despeditissimoq; q̄ bonis p̄sen
tibus p̄termisissis iuberet spectandum vitæ terminū. Sed quæra fo
ret Solonis sententia euentus ostendit Nāq; haud ita multo post
Cresus cum Cyro perfarū rege depugnās plio superat Capisq; at
q; icēdio destinatuspiræ flagrātū supponit Tūc cū mētē subisset
Solōis recordatio dicitātis exyuentibus beatū esse neminem
Ter ingēti Sono exclamauit o Solon solon: q̄ interrogatus quā
ciendi solōis causam haberet seriē per oēm cūcta Cyro edisserit
miserat ille vinq; fortunæ vidēs cū se quoc; hominē esse nosce
ret laudat Solonē Cresum in amicis habet: quē secum iubet reli
quū qd̄ esset vitæ degeēt ita visus est Solon eadē orōne Alterum
seruasse ex regibus cautiorē & prudētiorē alterū reddidisse hæc
ex herodoto Plutarcho Laertio Luciano. Aufonio. M. Tullio ce
teris hinc exiit illud satyrici poetæ. Et cresum quē vox facunda
Solonis respicē extremæ iussit spatia vltima vitæ. secundū hāc
Solonis sententiā vidēt dici posse beatus clarissimus iuris cōsul
torū & legalis doctrinæ thesaurus focer meus Vincētius Paleo
tus. nunq̄ a me sine honoris p̄fatione nomināndus: qui animi do
tibus cultissimus diu iter legales p̄fessores obtinuit in hoc gym
nasio primatū star aut in fastigio eē summi subsellii virū q̄ dul
ce q̄ iucundū sūt sciunt illi q̄ eminēt. quibus datū ē in doctrinarū
arce cōsistere. idē diuitia s̄ bono mō partas reliquit luculētas qua
les inter felicitatis munera numerat Plato & metellus expetiuit
Domus vero iuris cōsulti cū sit totius oraculū ciuitatis. Ianua &
vestibulū foceri mei perinde ac alterius Mutii sceuolę Maxima
quotidie frequētia cōsultorū ac summorū hominū splēdore ce
lebrabat p̄cipi aut placuisse cū maxime laus sit summusq; ho
nos focer meus illustrissimō principi nostro Io: Bentiuolo adeo
carus adeo iucūdus fuit vt sine illo cenat iucunde non possit vt
edulia oia sine illius cōdimentis insulsa ingratisq; saporis esse vi
derent erat eni fabulator elegantissimus: ac fandī dulcissimusq;
cūcta principalis mētis nubila dictorū tēpestiuitate discuderet
& facetosa vrbānitate exhilararet: qui meritovir oim horarū dl
ci poterat. id qd̄ de asinio pollione seriis locisq; accommodato
dictū ē Ad hec cū ois beatitas sine sobole māca sit & mutlavt
auctor est Aristoteles i prio ethicorū: ex hac quoc; parte focer
meus felix censeri p̄t q̄ cū ex duabus vxoribus primariis femis

liberos sex & triginta suscepit vnde superstitibus reliquit & cum
metu viuendi huius esse dicat Annus septuagesimus: cumque felicitas
sit in felicitate mori ipse huius terminum transcedens annos impleuit tres
& septuaginta senioque beatissimo atque honoratissimo degens nu-
per decessit Alui profluuium quod genus mortis sane lenissimum est
quo & maximi romanorum imperatores obire accessit & hic quoque
cumulus consumenda hominis felicitati: ut feretrum subierint filii octo
pietissimi ut paternum cadauer In eodem diui iacobi ad sepulchrum
versus humeris hora vespertina ex ritu prescorum deportauerit Mi-
nisterio vespillonum ac sanda pilariorum laudabiliter fungentesque
vni metello macedonico contigisse inter rara felicitatis humane
Exempla memoratur Libuit ex amoris affectu qui potentissimus est
quo socer genero pariter loco est: in hoc diuerticulum non minus
favorabiliter quam tempestiue excurrere ut quem viuente reuerenter
colui pieque dilexi eundem defunctum pro virili parte commendem
posteritati: quamquam viuere vigetque fama doctrinarum: florent atque in
manibus habentur consultissima ipsius responsa Sed cum ad me-
tionem defunctorum testemur ut inquit Plinius memoriam eorum a
nobis non sollicitari: iam ad propositum redeamus. Ultra mun-
danum: Deum precantes ut manibus soceri tribuat certum in cae-
lo locum ubi beati sempiterno aeuo perfruantur: ut ita inter im-
mortales beatissime agat sicut inter mortales felicissime vixit
Aristoteles in primo Ethicorum Solonis hanc de spectando vitae fine
sententiam reprobare repercutitque ut absurdam quam beatos viuentes dici
debere autumat non defuncto scilicet felicitas operatio quod sit solis
illius sententiae sunt Rege cum prius didiceris regi Romam ut ducere seque-
re Nolito malis cogredi Deos venerari: pariter reuerere: leges.
Aranearum telis similes esse dicebat ut enim illas infirmiora animalia
tenere valentiora transmittere Ita his humiles & pauperes constringi di-
uites & potentes non alligari Quodam hoc Anacharsi attribuunt
Idem eos qui apud principem plurimum pollerent essetque maxime fauora-
biles calculis ratiocinatorum comparare solebat Namque ut illi inter
dum maximum numerum interdum minimum designat. Ita & illos prout
principibus libitum fuerit aliqui illustres & indyotos haberi Alii
quando obscuros & ignobiles Quandoque posse totum quando
quod minimum Cui consimile Orontis Artoxerxis generi. Apophtheg-
ma accipimus: sed iam tempus est. ut primo curriculo de cur-
sione lacedaemonum cursorem spectemus. Quemadmodum
celeritate quadam peculiari ad metam festinabundus properet

sententiae.
solonis.

Leges a
raneis si-
miles
Attende
compara-
tionem.

**Laconif
mos**
Z.

**Nosce te
ipsum
Ignora-
riosuper
niciosa.**

**cātorū
primo.**

**Interior.
hamo a/
nimr
nima
Vasia de**

**anima.
Iguorat
natura.**

Laconibus sepe breuiloquū cōdī fuit: q̄ laconifmon vocane
vñ chilon breuiloquus sic inquit Ὑπερθεσ αυτορ. latine dicit
nosce te ipsum: siue vt interpretatur diuus. Hieronimus scitote
ipm: hoc chilonis p̄ceptū tā salutare est: tāq; ad cūctos generali
ter pertinēsvt i tēplo appollinis delphici litteris aureis cōsēcra
tū merito fuerit vt & ipi deo ascribatur: qui cōsulenri ab b̄tātē
quo itinere perueniret si te inquit cognoueris. Ignorātia enī sul
vt iquit plato volumine de legibus tertio perniti ofa ē Plautus
in pseudo ait in foro vix decimus quisq; est: qui ipsius sese noue
rita: deo pauci sunt qui nouerint semetipso. Nos igitur in pre
sentia fecerimus opera precium si curiose Trutina bimur atq; dī
spiciemus: quem admodum homo seipsum noscat. Cuius sentē
tīa intellectus atq; interpretatio latissime diffunditur Et ad res
prope sexcentas apposita est

Solomon in cātorum ad animam quasi ad mulierem sub cō
minatiōe loquens dicit Nisi cognoueris temetipsam o pulchra
inter mulieres Admonetur anima. Ex Solomonis p̄cepto
vt noscat semetipsam vt impleat: Chilonis oraculum. Ὑπερθε
σ αυτορ. nosce te ipsū: dicitur autē anima q̄ est homo verus &
homo interior ab ecclesiasticis scriptoribus nuncupatur Agnit
onē sui capere si intelligit qd sit & qualiter moneatur. idest quid
in substantia qd in affectibus habeat. vtrū sit sanguis vt eno cre
didit An spiritus vt Hippocrates vtrū ignis vel hipparchus: an
aerut anaximenes. An enthelechia vt. Aristoteles. An essentia
αυτοκριτος. idest seipsū. mouens vt. Plato vtrū facta sit: an
omnino a nullo sit facta & si facta: quō facta vtrū per traducē se
minis corporalis vt origo eius pariter cū origine corporis. Tra
ducatur quod sentit Tertulianus: & idem sensisse lactantiū autu
mat Ruffinus An perfecta extrinsecus veniēs parato iā & forma
to intrauterū genitale corpore induatur. Et vtrū nuper creata
veniat i corpus An prius & olim facta ob aliquā cām ad corpus
sumēdū venire existimetur: quod credidit Origenes Adamanti
us ignorat enim quē sit natura Animai. vt inquit Lucretius. Et
vt auctor est lactantius nondū inter philosophos. Cōuenit t̄d
sit aīa nec vnq; fortasse conueniet. Itē homo cognoscit semetip
sum qd disquirat an mortalis sit. & vna cū corpore intereat vt e
picurei persuasissimū habuerūt & saducei Existimabant. An in
mortalis vt oīm nobiliū philosophorū scholae condamat: nū
aliud post mortem corpus assūat. quod pythagoras asserit &

pythagoric dogmatis assertores affirmar: apud quos paligenesia id est regeneratio & metempsychosis hoc est transanimatio celebrantur. Paterea cognoscit se ipsum homo quando noscit quae agenda sint quae cauenda: quid sibi desit quod habundet quod emendandum ut vituperabile / quod seruandum sit ut laudabile. M. Tullius in prima Thuseulana preceptum iquit apollinis quo mox act ut se quisque noscat: non precepit ut membra nostra / statura figuramque noscamus neque nos corpora sumus: sed cum dicit nosce te hoc dicit nosce animum tuum. Nam corpus quasi vas est animum aut aliquod receptaculum ab animo tuo quicquid agitur / id agitur a te. Item in epistola ad quintum fratrem illud ὕψωθι σαυτοῦ: noli putare ad arrogantiam minuendam solum esse dictum verum etiam ut bona nostra norimus. Item in quinto de finibus bonorum: iacet nos pythius Appollo noscere nosmetipsos Cognitio autem haec est una / ut vim nostri corporis animique norimus: sequamur quae eam vitam quae rebus ipsis perfruatur Plato in charmide preceptum hoc interpretatur nosce te ipsum id est temperate uiue tanquam se ipsum cognoscere temperantia quadam sit. Et ita homines templum ingredienti singularem hac sententia deus alloquitur / nihil aliud precipiens quam uiuere temperate. Praeterea illud ὕψωθι σαυτοῦ illum habet intellectum ut norit quicquid se potissimum deceat: quod ad omnem sexum / ad conditiones omnis hominum referri potest. Tu qui princeps es / cuius natu cuncta geruntur nosce te ipsum. Cogita te esse ποιμεναλάω hoc est pastorem populorum: cuius tutelae salus subditorum commissa est Noscito Princeps te esse animam ciuitatis: illam corpus tuum. Te omni indulgentia fouere oportere ciues tuos & rei publicae magis quam priuate consulere. Ut gubernatori cursus secundus / medio iustus / imperatori victoria / sic principi & reipublicae moderatori beata ciuium vita proposita est ut opibus firma copiis locuples uirtute honesta sit Olli legati scytharum Alexandro magno dixerunt: si deus es tribue mortalibus beneficia debes non sua eripere Sin autem homo es id quod es sepe esse te cogita stultum est eorum meminisse propter quod tui obliuisceris Tu qui magistratus es nosce te ipsum intellige te gerere personam ciuitatis debere. Et iura fidei tuae esse commissa. Tu scolasticus quod legum: quod pontificij iuris / quod philosophiae quod medicinae quod eloquentiae es candidatus: scito te ipsum nosce te itus & icute ut dicuntur ingenium tuum solerter retrospice: & uide Cui disciplinae sis idoneus. Nam ut scito te precipit Orationis: Tu nihil inuita dices faciesque Minerva id est

Palingenesia Ne
tempychois

Attende
ciceronis
interpretatione.
super nosce
ipsu
Corpus
vas animi.

Alia eius
de. ci. interpretatio
cicero:
item interpretatur.

Nosce te
ipsum.
alium sensum
affert.
Plato.

Princeps
pastor.
populorum
Medico
salus.

proposita.
Scitum legatum
scytharum.
Scholasticus
norit ingenium
suum.

isocrates ephorus aduersante & repugnante natura: vt interpretatur. M. Tullius: Olim isocrates ephorū discipulū a forēlibus causis subduxit cōponendis historiis accōmodatiōre ratus. male enī respondent coacta ingenia reluctāte natura irritus est labor: Ideoq; vt monet seneca inclinādum est eo quo te vis ingenij refert: hinc prohari accipimus Alabādenſē appolloniū: q̄ cūmercede doceret tñ nō patiebat eos quos iudicabat nō posse oratores euadere operā apud se perdere dimittebatq; & ad quā quēq; artā putabat eē aptū ad eā ipellere atq; hortari solebat. Scriptor in ōni genere doctrinarū noscat semetipsū & ingenij sui vires āte perpendat & vt salubriter p̄cipit Oratius: qd ferre recuset qd valeant humeri diuſecū verſet. qua in re diū boni q̄ multi peccant atq; excutiūt: qui nec se satis noscūt nec sua. Tu qui inhias honores ambis p̄fecturas nosce te & dic tecū nūqd sit dignus illis fascibus: ad quos tā sitiēter anhelas. Recordare id qd olim dixit metellus mario: quē ad cōsulatū festinātem & ob id missio nem flagitatē monuit ne super fortunā animū gereret: nō omnia oibus cupiēda eē: debere illis res suas placere: Opifices/cedones norint semetipsos: meminerint tenere se intra pelliculā. Et vt inquit ille in ppria pelle quiscere. Sutor ne supra crepidam. Quā qd nouit artem. Sutor ne supra crepidam. Quā qd nouit artem. Ouidius. Quā qd nouit artem. Ouidius. **Iuuenalis** In via nō festinādū aduersante & repugnante natura: vt interpretatur. M. Tullius: Olim isocrates ephorū discipulū a forēlibus causis subduxit cōponendis historiis accōmodatiōre ratus. male enī respondent coacta ingenia reluctāte natura irritus est labor: Ideoq; vt monet seneca inclinādum est eo quo te vis ingenij refert: hinc prohari accipimus Alabādenſē appolloniū: q̄ cūmercede doceret tñ nō patiebat eos quos iudicabat nō posse oratores euadere operā apud se perdere dimittebatq; & ad quā quēq; artā putabat eē aptū ad eā ipellere atq; hortari solebat. Scriptor in ōni genere doctrinarū noscat semetipsū & ingenij sui vires āte perpendat & vt salubriter p̄cipit Oratius: qd ferre recuset qd valeant humeri diuſecū verſet. qua in re diū boni q̄ multi peccant atq; excutiūt: qui nec se satis noscūt nec sua. Tu qui inhias honores ambis p̄fecturas nosce te & dic tecū nūqd sit dignus illis fascibus: ad quos tā sitiēter anhelas. Recordare id qd olim dixit metellus mario: quē ad cōsulatū festinātem & ob id missio nem flagitatē monuit ne super fortunā animū gereret: nō omnia oibus cupiēda eē: debere illis res suas placere: Opifices/cedones norint semetipsos: meminerint tenere se intra pelliculā. Et vt inquit ille in ppria pelle quiscere. Sutor ne supra crepidam. Quā qd nouit artem. Sutor ne supra crepidam. Quā qd nouit artem. Ouidius. **Iuuenalis** In via nō festinādū

actionibus suis habuerit in memoria atq; in pectore pleraq; age-
tis vtilis inoffensusq;. Chilonis & iſta ſententiæ celebrantur. In
via nõ feſtinandum interloquendum non agitandã manũ quo-
niã id vecordiæ ſpecimen eſt linguã in cõuiuiõ cõtinendã danũ
potius q̃ turpe lucrum elingendum. Ira cundiam ſuperandã.
Sed iam achilonis curriculo. Ad cleobulũ ſtadiodromon tran-
ſeamus. is igitur ſententiã illam bractetã & vere aureã condidit
κρίσις τοῦ μετροῦ. Qd̃ latine interpretatur optimus eſt modus.
huc pertinet illud quoq; grece dictũ μηδ' εὐπραγῶν. id eſt neq; d
nimis: q; p̃ tã celebre factũ eſt vt comico quoq; Terentiũ verſiculo
expreſſum ſit id arbitror apprime in vita eſſe vtile neq; d
nimis Plinius chilonis p̃ceptũ eſſe autumat nihil nimĩũ cupere Sed id
ſiue ab hoc ſiue ab illo dictũ ſit parũ refert Et nihil ad noſ dũ
modo cõſtet dictũ eſſe & ſapienter & a ſapiente: porro aut̃ qd̃ ſa-
piẽtius quid ſalubrius p̃cipi poteſt q̃ modũ eſſe optimũq; eũq; i
rebus omnibus cuſtodiendum Nã loquẽdi & tacẽdi vigilandi &
dormiendi optimus eſt modus ſtudia labores cultus ſuppelle-
deniq; quicquid in oivita eſt modũ iſtũ mediocritatẽq; requirũt
tãq; rem rerũ oim̃ optimã ſaluberrimãq; plinius pernicioſiſſimũ
eſſe inquit in omni vita qd̃ nimĩũ Plautus in penulo modus oĩ-
bus in rebus ſoror optimus eſt habitu: nimia omnia nimĩũ ex-
hibet̃ negocium hominibus ex ſe Plinius minor. Optimus iquit
modus quis negat Quintilianus in quarto modus vbiq; cuſto-
dienduseſt Plato in enMoxeno p̃cipit Parẽdum eſſe veteri pro-
uerbio qd̃ eſt. μηδ' εὐπραγῶν id eſt nichil nimis. vt ſiue pecuni-
as homo nã cifcatur ac filios ſiue amittat neq; leticia immodica
exulter neq; dolor nimio cõſlictẽ Philoſophi tradũt virtutes eẽ
mediocritates. qd̃ grece dicũt. τὸ ἀρετῶν μέσότηας.
εἰναι. Ariſtoteles in ethicis quid aliud docet virtutẽ eſſe me-
diocritatem in mediũ excelfus ac defectus collocatã vt q̃c
quid a modo medioq; recedit id inter vitia ſit anum merãdum
quod. Oratiue oeceticis uumeris eleganter complexis eſt virtus
eſt medium vitiorum & vtrinq; reductũ. Item in ſermonibus eſt
modus in rebus ſunt certi deniq; ſines quos vltra citraq; nequit
conſiſtere rectum. Schola omnis eruditorum clamat cuncta ſer-
me ad mediocritatẽ referenda quam merito aureã appellant.
quæ oratiano p̃conio ſic extollitur. Aureã quiſquis mediocrita-
tem diligit tutus caret obſoleti fordibus recti caret inuidẽda ſo-
brius aula M Tullius mediocritatẽ iueſtitũ ſicut in pleriq; rebus

Sententiæ
chilonis

Sententiã
cleobuli 3
optimus
eſt modus
Neq; d
nimis

plinius.
quintilia-
nus p̃lo

virtutes.
mediocri-
tates
aristote-
les
oratus.
virtuseſt
medium
vitiõrum

Oratius.

dimidiū.
plustoto

aristoteles

Paradoxotato
hesiodi =
cum.
exēplum
theopō =
piephori

dicum
alexādrī
Romani

Sanitas.
mediocritas.
plato in
timeo

optimā esse precipit: hinc nimirū hesiodus dimidiū pl^o toto eē
intelligi voluit: cum ait. πλεονημις υπεργτος. quia videli-
cet moderatū immoderato melius est. & ita plato enodat hesio-
dicū scripturū: qui libro tertio de legibus & i quarto de repu. scri-
bit rectissime dictū esse ab hesiodo dimidiū plus esse q̄ totū q̄n
videlicet totū cōprehēdere noxiū est. dimidiū vero temperate
se habet docetq; principatū moderate cōstituēdū esse & ad me-
diocritatē redigēdū. Consimiliter, Aristoteles in quarto politi-
corū dimidiū esse plus toto docet: ex eo qd̄ gubernatio mode-
rata durabilior est & melior q̄ immoderata. Extat in appēdīcula
cōmētariorū nostrorū i trāquillū interpretatio explicatio super
hoc hesiodi paradoxotato qd̄ moderatū immoderato anpōnē-
dū & optimus i pricipatu modus sit euidēter oñdit exēplū The-
opōpi dignū mēoratu q̄ cū eēt Rex sparthanorū ephoros pri-
mus instituit. Quis ita regiē potestati apud lacedemonios appo-
siti sunt sicut apud Romanos. Tribuni plebis consulari iperio
obices & refactarii opponebātur: ob id cū vxor maritū crimia
reſdicēs eū relicturū filiis minorē potestātē serf theopōpū lau-
dabilē vocē emisisse. Relinquā inquit minorē filijs potestātē o-
vxori ed diuturniorē hoc idē sensit Alexāder romanorū ipera-
torū moderatissimus qui cū ei mī Māmea & vxor memia nimīā
ciuitatē ac moderationē in pricipatu agēdo obiectarēt & sepe
dicerēt mollionē tibi potestātē & cōtēptibiliorē iperū fecisti. Sci-
te respōdit sed securiorē atq; diuturniorē. huic dies nunq̄ trāsīit
quo nō aliqd̄ māsuētū ciuile piū fecerit. qui veluti sententiam il-
lam probas: qua dicitur moderata durant Tante sūt modera-
tionis vt omnibus se blādū affabilem q; pberet. Aristoteles in
pblematis ad medicū pertinentibus secunda inquit valitudo
mediocritas quedam est frigido & calido humido & sicco: ex q̄
bus corpora mortalium compacta sunt Temperatis & medio-
citate quadā congruentibus. quorū defectus vel excessus mor-
bos gignit vt medici tradūt Et vt auctor ē Plato in timeo elemē-
ta siue principia ex quibus cōstamus per excessū defectūq; ex
pprio loco in alienū Translata intestinē quadā seditionē & egrī-
tudines inferunt Inde enim fit: vt immodice aut caleſcāt frigida
aut madescant arida Et cetera omnia similitur permutentur
et ita mediocritate ac tēperamēto de corporibus subduo mu-
tatiōes varie morbi. Corruptiones ppe infinite irrobōrāt atq;
inualescūt Huius platonice sententię testimoniū citat Galenus

si primus
sus a hip
superas
quos lib
ias ma
quos d
di & and
Galenus
rta dicit
asa med
tes & h
patre &
est fam
nis mod
ilpiētis
ia vt ex
Qua pp
necit q; ip
excedan
mixturis
nētur vt
q̄ supra
nus est m
phiū. M
Cibus qu
lis si lit
cibo nō p
nascitur.
nomicis
ingerit &
na in er
reliques
hominū
requant
nus sim
vltimā e
penden
eo nen
quino

in primo de elementis: cui subscribit schola medicorum Et cor. cel
sus astipulatur: qui sic refert in primo. ex quattuor principijs vel
superas aliqd vel deficientes aduersa valitudine creat: columella
quoq; libro quarto agricolationis opus e iquit inter has ta diuer
sas inae qualitates magno temperamento: qd i corporibus nostris
quoq; desideratur: quoru bona valitudo calidi & frigidi. humi
di & aridi denfi & rari certo & quasi ex aminato modo cotinet
Galenus in libris complexionu Complexione equabilem ac mode
rata dicit esse optima. No me preterit causas morboru pluri fari
as a medicis ppositio: quaru alias vocat abditas alias euiden
tes: & hippocrates in libro de flatibus spirituu morboru omniu
patre & auu nucupat: veru ex cunctis id colligit qd iitio ppositu
est sanitate mediocritate Subsistere optimu e in rebus huma
nis modu: imoderata reprehensibilia: qd adeo veru e: vt sapiens
ilipiētis æquus iniq nomē ferat. vltra q̄ satis e virtutē si petat ip
sa vt ex remedijs vicia fiat i nimia & imoderata sit medicina.
Qua ppter diligēter et atq; etiā caueat medici: qui vitæ nostræ
necisq; iperatores sūt ne i potionibus medicamētoru ppinādis
excedant modum vt catapotia vt alexipharmaca: vt antidota
mixturis reru medicaru salutaru temperamēto. Cōpositis propi
nētur: vt potius intra modu medicina salutariter coherceatur /
q̄ supra modu /lealiter exuberūt. Error eni in medico pestifere
sus est nec pati ē emēdationē: vt auctor est Galienus in primo si
pliciū. Medici errantes p̄cipitauerūt secum gentes innumeras.
Cibus quo alimur & substetamur noxius sit corpori & exitiabi
lis si sit imodicus: Venæ vt auctor est Cato portius /sufflatæ ex
cibo nō possūt perspirare i toto corpore: vnde aliquis morbus
nascitur. Et vt refert Io. Chrisostomus /qd in decretis quoq; ca
nonicis repetitū est: Abundantia cibi morbū facit / & molestias
ingerit / & egritudines generat: Proinde salutariter p̄cipit. Auicē
na inter clarissimos medicos clarissimus ita surgendum a mēsayt
reliquæ appetētiae adhuc supersint Vino quo venis sãguis colos
hominu alutur: cuius vtilitatē Asclepiades vix deoru potentia
æquari posset. p̄nuciauit nihil perniciosius vt ingt verissime Pli
nius simodus absit Idē alibi velut ex oraculo cecinit multo vt
lissimā esse temperantiā in cibus. Item inter medicinas ab homie
pendentes esse ait abstinere a cibo nimio aut potu. Vino modi
co nerui iuuat Copiosiore ledūt: sic & oculi: qd multa Adeo ari
qui modū esse optimū in rebus crediderunt: vt in agricolatiōe

Cor. cel
sus.
columel
la.

Galenus
Causæ
morbo
rum.
plurifa
rie.
Spūs p̄
morbo
rum.
Medici
peratores
vitæ / &
mortis.
Catapo
tia.
Alexifar
maca.
error me
dicorum
pestifer?
Cibus i
modicus
noxius
De con
di. v. c.
Nihil.
auicēna.
Vinū per
niciosū si
modus
absit.

In qua quāto quis maiora possidet latitudia tanto fortunatio-
res cēsetur: modum agri imprimis seruādum putauerit: quippe Ita
cēfabant fatius esse minus serere & melius orare super quo luc-
us columella oīs rusticatoris cōsultissimus sic scribit. nos ad cete-
ra praecepta illud adijcimus qđ sapiēsvnus de septē i perpetuū
posteritati pnūciauit adhibendum modum mēsurāq; rebus: id
qđ vt nō solum aliud a &uris sed & agrum paraturis dictū intelli-
gat. Ne maiore fūdū q̄ ratio calculorū parit emere velit. In ea-
dem sentētia virgiliū fuisse aiaduerto ita p̄cipiētē. Laudato i gē-
tia rura exiguū colito. Plinius quoq; nos ter cui nihil itentatū ni-
hil iexpertū fuit iudico iquit modū rerū oīm vtilissimum. Quin
etiā iuris cōsulti modū i supplicijs decernēdis p̄bantes salubri-
ter p̄ceperit penas itēptatōe legū molliēdas. moderādas qui
potius eē q̄ exasperandas igit̄ ne imodici immoderatiq; iudice
mur claudamus modū optimū vtilissimū. que eē rerū oīm cōci-
nētes cū Sidonio Appollinari Lindie qđ cleobule canis modus
optimus esto: itē Lindie tu Cleobule iubes modus oibus vt scit
Inter cleobuli sētērias celebriores & illae sūt igratus ne sis Ami-
cos beneficijs fouēdos / inimicos amicos faciēdos. Anteq̄ do-
mo quis exeat quid acturus sit secū cogitet / Rursus cū redierit
quid egerit remetiatur: Vxorē cōparem eligendā. Audiendi ma-
gis quā loquēdi studiosum esse oportere.

Modusa
gri seruā
dus.
Virgilius
Exiguū .
colito
Iuris con-
sulti,

Sidonij.
versus.
Sētētia
celobuli
celebrio-
res.
Vxor cō-
par eligē-
da.

Thales.
Spōde p̄-
sto est no-
xa.
Plato in
harmi =

Subsequitur Quarto loco Tales milesius: qui si apuleio cre-
dimus ex septem illis sapiētia memoratis virtis fuit facile p̄cipu-
us vtpote qui Geometriā primis reparator extiterit. Et nature
rerū certissimus explorator. & Astrorū peritissimus cōtēplator
qui aquā p̄cipiū rerū esse cēsuit. Cui Tripo ex p̄scripto oracu-
si datus est / cum sapientie dandum esse cecinisset. is itaq; vadi-
monia perinde ac noxia p̄cipit fugienda: cuius hāc sunt verba
εΥΥνα παραλατη. latine dicitur / sponte noxa p̄sto ē. per-
mille possum vt ausonij verbis vtat currere exēpla vt. p̄bē p̄des
vadesq; penitudinis reos: sed nolo nominatim quēq; dicere sibi
quicq; vestrū dicat & secū putet: spōdere cantis dāno fuerit &
malo Plinius inquit comitē artis alieni atq; litis esse sponsonem
Eamq; sententiā assignat. Chiloni la cedemonio: sunt nō pa-
rum multi codices pliniani i quibus nō sponsonē legas sed mē-
seriā: vtraq; lectio tuos assertores habet. Plato in charmide in-
scripta esse. p̄ apollinis delphici tēplo testatur. Tria hec p̄cepta
Noicēse quēq; n. h. l. nimis. Et sponsoni adiūda incommodat

laertius Diogenes chilonis inquit hæc sententiola est: responsionem
non deesse iacturam. Sed plerisque oēs eam assignant a scribiturque
Thaleti. Quod & nos sequimur. De quo Sidonius appollinaris
Thales mileto genitus vadimonia culpatur. Et aliubi: Mileto quod
Crete Thales vadimonia dāna: ex hoc saluberrimo precepto Ad
monemur cauere ad spōsionibus: ne verborū obligationibus vin
ciamur: ne p̄des: vades. sponsores quod detrimētōsum est: effici
mur: multos redegit ad incitas & egestatē formula illa stipulati
onis: Mihi decem dabis: dabo. Mihi decem dā spōdesne? spō
deo. hoc est illud dānosum verbū, de quo intellexit Ouidius illo
versiculo. Vnius ut verbi grādia dāna ferat: hæc est plantina stipu
lacio ex pseudolo: ubi senex stipulat verbis ita cōceptis: Vigin
ti minas dabin? Respondet leno dabuntur: & ita ex hoc verbo
obligatus viginti minas soluere cogitur. Vnde mox quibūdus
dolēter inquit. Auferet id p̄miū a me quod p̄missi per iocū: Cauere
ergo hoc verbū spōdeo: cui comes est noxa: siue iactura. Cauete a
stipulatione: quod obligat p̄missiores: quod ut diffinit Pōponius iuris
consultus titulo de verborū obligatiōibus est verborū cōceptio:
quibus is qui interrogat daturū facturū se id quod interrogat est
spōdet: pragmatici homines in callido versuto que iure soler
tes: quorum aucupia sunt verborum syllabarumque tendiculae:
omnibus preceptis historijs versibus cauere iubēt & vetant cre
dere: Alterum se facere ait. M. Tullius ut scilicet caueat. Alterū
ut non credat se facere non posse: Vos vtrumque facite diligēter
cauete: nec temere credite: Nam qui cauet ne decipiatur, ut in
quit plautinus senex: vix cauet cū etiam cauet: etiam cum caui
se ratus est: sepe is cautor captus est: apud Liuiū ait Philippus
macedonum Rex non omnium se fidei credere: cauendi autem
credēdique intellectus multiplex est. Et ad multa p̄tendit verbū il
lud vetus: nō putarā: In omni negotio turpe est. Cuius comitē
scitote eē penitentiā. Subit hac in parte admirari prischorū diligētiam
quod reos dicit voluerūt eos: quod quid p̄missent spōdissent ue. Ca
ueamus ergo ne per spōsionē in nūero reorū habemur. Ne vnus
verbi fluctu in dispendij scopulū illidamur. Thaletis & illa scē
tiae circūferuntur: Antiquissimū omnium esse deū: pulcherrimum
mundum: velerō cissimū mentē quod per vn̄uersa dīcurrat: sapiētissi
mū tēpus quo omnia inueniantur. Idem triū maxime rerū cau
sa gratias se se agere naturę dicebat: quod homo & nō belua:
quod vir & non femina quod græcus natus esset & non barbarus.

Vadimo
nia dpat

Formula
stipulati
onis.
Plauti
nus stipu
lator

Finitio
stipula
tionis.
Tēdicule
verborū
Cauere
iubent
Credere
vetant

Non pu
taram
Rei disti
promis
siores

Triū cā a
gebat gra
tias deo,

Sed iam peracto quarto curriculum. Quintū de curramus, cuius
quadrigarius ac ductor est Bias prienēsis: is olim Filio ae Egi-
ptio proficiscenti praecepit: vt εφοι διοπτηρος Υηρας id est
viaticum ad senectutem sibi cōpareret virtutē nimirum pro via-
tico intelligens: quae sola est certa ac vera possessio. Idē cū par-
tū prienē ca. pisset hostis ceteris multa de iuis. rebus dū fugiūt
a portatibus admonitus a quodā vt idē ipse faceret: ego vero
inquit facio: nā omnia mea mecum porto huius itaq; viantis ē
illa sententia οἱ πλεῖστοι κακοί. latine dicitur plures sunt
mali: q̄ sit hoc vero verius homo nemo gnarus sciūq; rerū hūa-
narū est qui ambigat. Deteriorū magna natio ē. vt inquit verissi-
me Cicero: boni vero singulares: omne tēpus Clodios vt sene-
ce verbis utar nō omne Catōes fert. ad deteriora faciles sumus
& Carilinā vt ait satyrogaphus quocūq; i populo videas quo-
cumq; subaxe: sed nec brutus erit bruti nec auniculus vīq;. Rari
quippe boni numero vix sūt totidem quot thebarum pora: vī
diuitis ostia nili. Apud sodomitas vt canonicę scripturę prodī-
derūt. Decē boni inuenti nō sūt. Quorū bonitate improborū
vitiositas sustentari posset: Mores boni vt inquit Plautus in tri-
nūmo sunt inter mortui: Mores vero mali q̄ si herba irrigua: ue-
creuerūt vberime. Cū videris forū multitudinē refertum &
septa concursu omnis frequentię plena: scito illic tantundem eē
vitiōrū q̄tū hominū. omnia vitij ac scelcribus plena sunt: mali
inter malos viuimus: Nobiscū bñ agitur sicut inter pessimos non
simus: Quoties virū bonū videre contingit illi assurgit illica-
put aperito: illū vt deū colito: via vitiōrū lata est & decliuis: &
ideo cunctis per via via virtutis Angusta. Cluota senticosa: &
ideo paucissimis parēs. simbria olim iudex electus in causa pin-
thia. qui spōsionem fecerat. quod vir bonus esset. iudicatu illo
superleuit dicēs nō liquet. Quoniā vt vir bonus aliq; sit ea res
innumerabilibus officijs & laudibus continetur. & vt dicere so-
lebat pithachis per difficile est bonū esse. quidā malos incerp-
tatur Imperitos & barb. & s; ius aequū sacros mores negligūt
Tāq; plures dixerit Bias esse imperitos ac iniquos. Quod eundē
tissime planū est. quotus enim quisq; aut peritus aut peritę est
affectator: quotus q; q; studet ingenuis dāciplinis: imperitia at-
q; barbaria hoc tēpore grassatur & viger explosa. eliminataq;
dacione: p̄ humilitate Idiotie ludibrio sunt siqui sunt boni
imperiti in honore sūt: atq; estimatōe periti p̄bo atq; cauill-

Bias

Ora mea
mecum

Mores
boni
inter
mortui.
Maliter
malos vi-
uimus.
Via virtu-
tis lenta-
cola.
Nō liquet
re de viro

augustinus
de ciuitate
dei

obnoxii esse ceperunt Magna est ut dicebat Tusculanus Cato vir
entis incuria. Si mali imperitii boni consequenter periti dicentur
quis non videt inter mille viri millesimum bonum hoc est peritum me
rito dici posse. Malos ab antiquis provilissimis dictos esse docet
Plinius sic scribens. Quoniam modo inquit vilissime coluntur agri.
Ex oraculo scilicet malis ac bonis itaque cum ab aui diceret malos
intelligere voluisse vilissimos Quod si mali ex hoc pliniano inter
pretamento privilegium accipiuntur. quod non videt plures esse viliores
despectiores sordidiores. Quisquilias hominum & recrementa
Exemplis res non eget: quae luce clarior est. Nos quoque modo mali
dicantur siue improbi: siue imperiti siue viles. Elaboramus contem
damus enitiamur. ne inter malos enumeremur ut seditia. Biatis
vanidica & medax comprobetur in nobis. Imo enixe curemus ut
simus potius similes sacerdotibus Egypti quos piroma vocant
Est autem piromis graeca lingua καλοσκαΥαθο. id est ho
nestus & bonus. Hic idem. bias dicere solebat. male se inter iuni
cos iudicare quam inter amicos. quippe ex amicis alterum prorsus fu
turum inimicum. Ex inimicis autem alterum amicum Idem interrogatus
quid nam faciens homo delectaretur lucrans inquit.
Sexto. Curriculo prodeat adt cursum pitaus. Mithylencus
qui phytionem Atheniensium ducem monomachia hoc est singu
lari. Certamine congressus interemit. cum instat Retarii rete.
emisso illum implicasset. huiusce pictaci illa est celebrata seditia
Υρωθι και ποπλατινε dicitur horis tempus. vel noris oportuni
ratem siue tempestiuitatem. Romana vox est veni in tempore
Interpretatio huiusce sapientissimi dicti saluberrima est: ut scili
cet norimus in rebus agendis observemusque oportunitatem ut
in tempore cuncta aggrediamur. Terentius rerum omnium esse
primum tempus ait. reputent cuncti ut verbis Aufonii utar quotus
offensam incidat: spectata cui non fuerit oportunitas Medi
cus in danda egroti medicina norit. και πο v. id est tempe
stiuitatem. Nam ut inquit ille. Temporibus medicina valet.
Contra nihil est in morbis magis periculo sum nec magis perni
tiosum quam immatura medicina: quod & memorat Seneca. In li
bro ad albinam matrem de consolatione: precipit Plinius no
ster cauendum ne ex remediis vitia fiant. Quod evenit nimia
aut intempestiva medicina. Nolo commemorare quam multi ita
pereant dum intempestiva pharmaca propinantur. In cibo quoque
dando o medicus Υρωθι και πο νοσσε quando tempestivum est

b. ii.

M ali p
litt ratis

piromea
qui

Lucrans
delecta
retur
Pittacus
mithyl
neus
noice tē
pestiuita
tem.
rerū oīa
tēpus cē
primum
in tēpesti
ua medi
cina pe
stifera
Cauēdū
ne ex re
mediis vi
tia fiant.
apostro
phe.

ad medi-
cos
cibus in
tempore
medica-
mentum
vinū lan-
guētibus
tēpestiue
datū me-
des inten-
pestie ve-
ro nocet
asclepia/
des devi-
no dādo
pripes.
oportūo
sunt ade-
undi.

Oportū-
nitas cap-
tanda in
principe
adeūdo.
De tēpe/
stuitate.

Quidius.

Oratius.

Quicēde
da mate-
ries ne-
pandas.

Nam vt verissime scribit. Corne. celsus optimū medicamētum
est oportune Cibus datus. qui quando dari debeat inter medi-
cos non satis constat. Notum est illud ovidianū. Ipsa leget tē-
pus medici quoq; tempora seruant. *καὶ ποσ.* id est tempestiui-
tas tantū pollet. vt vinū quod alioqui noxiū est languētibus
in tempore datum medeatur Quod Ouidius quoq; planissime
significat illo versu. Data tempore. p̄sunt Et data non apto tē-
pore vina nocēt. huius rei obseruationem probe callebat Ascle-
piades qui primus vino opitulari inuenit dando scilicet. *καὶ α*
καὶ ποσ. id est in tempore: quivnū de vino dando volumē con-
didit Hippocrates in alphorismis & Galienus libro sexto. sipli-
cium docent dolores oculorum vino meraco solui. quod ita in-
terptamur. si tēpestiuitur detur Tu qui aditus faciles ad pripē
q̄ris: cupisq; voti Cōpos euadere. *Υπερθε* *καὶ ποσ.* noris oportu-
nitatem: & quā mollissima fandi tempora Cuius p̄cepti gna-
rus poeta sic cecinit Solayiri Molles aditus & tēpora noras Plau-
tus oportunitatem innuēs efficacissimā esse in rebus ait in pseu-
dolo: ipsa mihi oportunitas nō potuit oportunius aduenire Itē
in menechmis nō potuisti magis pertēpus mihi aduenire q̄ ad-
uenis Ita ego soleo commoditatis oīs articulos scio: historici
prodiderunt Vespasianum id temporis fuisse facillimū idulgē-
tissimūq; quo in balneū tricliniūq; transibat eaq; momenta at-
q; occasionem domesticos ad aliquid petēdū magnopere cap-
ta sse Consimiliter vos: qui vultis apud principem impetrabiles
esse captate id tempus quo remissior hilarior indulgētior eē so-
let Scitote plus pollere tempestiuitatem hanc ad successus peti-
tionū: q̄ ad ipē leonis: q̄ sāguinem basilisci: q̄ spondylon dra-
conis q̄ anguinū dryudarum ouum ceteraq; id genus estiuue inter
magicę vanitatis. Contra non parum multi intēpie promissa
pellantes merito repulsam patiuntur Quibus illud Nasonis dī-
ci potest Non adit apte non legit idonea credo tempora Ora-
tius probe callens quantum. *καὶ ποσ.* id est oportunitas polle-
at sic scribit. Nisi dextro tempore flacci verba per attentā non
ibunt Cesaris autem: idem mittens Augusto librū monet por-
torem vt tempestiuitate adeat videlicet: si validus si letus erit:
si deniq; poscet Qui fabricā materiariam tractas: qui contigna-
tiones domistruis. *Υπερθε* *καὶ ποσ.* quādo tēpestiua sit ad cedē-
dū materies: quā cedi tēpestiuū esse luna senescente Plinius Co-
lumella Paladius Vegetius Ceteri tradiderūt Preterea tēpestiue

materies ceditur a primo autūno ad fauonium vt docet *vi* *tr* *u*
 uius a solstitio ad brumam Vt precipit Cato per ver arbores itē
 pestiue cedunt. cū id tempus sint pregnantes. Et consequenter
 imbecillæ: sicut etiam corpora muliebria cum conceperint iudi
 cantur infirma. Tempestiuiter materies fit firma ac durabilis i-
 structuris neq; pandationibus obnoxia est. Conuenit autem in
 ter eruditos vtillissime sterni in coitu lunæ quem diem alij inter-
 lunium: Alij intermestruum: alij lunæ silentis appellant. Quod
 si competāt coitus in nouissimum diem brumæ illam eternā fu-
 turam materiam spondent. apud antiquos primo punice bello
 Classis duihī imperatoris ab arborē excisa sexagesimo die nauī
 gavit: secundo quoq; punice bello Classis Scipionis quadrage-
 simo die a securi nauigauit: Tantum tēpestiuitas in cedēda ma-
 terie pollet: Queret fortasse curiosus auditor cur materiem tā
 sepe nominauerim nusquā lignum. si quis est qui id querat, ille
 sciat consulto me id fecisse & scienter: atq; ex latinitatis elegan-
 tiā: Namq; vt ex libris iuris consultorum didicimus & docet *VI*-
 pianus de legatis tertio. lignū dicitur quicquid comburēdi cau-
 sa paratū est: Materia vero: quæ ad edificādum fulciēdum que
 necessaria est: Ideoq; lignis legatis arbores materię causa succi-
 las non debent. Idem iuriconsulti titulo de tigno iniuncto & ti-
 tulo de verborum significatione docēt appellatione tigni ma-
 teriam omnem contineri ex qua edificiū constat. De materia si-
 ue materie in hoc significato sciant volumina eruditorum: Inde
 materiatio & materiatura *vi* *tr* *u*io. Inde fabrica materiaria
 Plinio p tignaria: Cuius inuentor fuit dedalus. hinc ipse faber ti-
 gnarius elegātivocabulo dicitur a plauto materia rūs: Sed iam
 tēpus est vt ex via in semitam regrediamur. Qui emit / vendit /
 negociaf / noscat. *κατὰ πρ*. id est oportunitatē. Emptor capiet
 tempus vt emat paruo / *ν* *ε* *δ* *ι* *τ* *ο* *ρ* vt vendat magno. Et enim vt p-
 cipit. *M*. Varro tunc vendas cum caritas est. negociator vt cum
 lucro mercaturā exerceat: o bea que fora rerum venalū. Ama-
 tor amicam in tempore accedat cū tempestiuum est: Cum leta
 puelle mens & amicus ad veneria propērior. Agricola omnem
 rusticationem. *κατὰ πρ*. id est in tempore exerceat. Nam
 vt inquit pœta. Frigidus agricolam si quando continet himber
 multa forent quæ mox cælo properāda sereno / maturare daf.
 Messis vindemia / oleitas / fationes / insitiones / propagatiōes tē-
 pestiuiter fiant. Constat frumēta si tempestiue decisa sint. / i hor-
 b iij.

Tēpesti-
 uiter cesa
 frataq;
 Materies

Lignum
 quid.
 Materia
 quid.
 Tignum
 Materia
 tura.
 Materia
 rius.

Vendas
 cū caritas
 est.

Rustica-
 tionem
 tēpestiue
 exerceat
 agricola

Frumenta reo grandescere, contra arbores ex in tempestiuo calor aut gelatione sentire yredinem Sideratione Carbuclatione. Denique vt sumatim explicem omnis actio omnis vita, suam exposcunt tempestiuitate: quam qui nouerit ille fortuna cius pleraque omnia aget & comodius: Pittaci & illae sententiae sunt. Deposito cum acceperis redde. Amico noli maledicere, nec inimico quidem: pietatem colito. Frugi esto. Veritatem custodito. Quod facturus es ne dixeris: quia si facere nequiueris rideberis. interrogatus quid insidum esset: mare inquit: Item percunctati quid esset optimum respondit bene agere.

ma.

Supereest septimum nouissimumque Curriculum: quo decurso ad metam prouehemur. Cursor autem progrediatur qui agmen cogit perianther corinthius: qui principibus summa ope enitendum suadebat ut si tuto uellent dominari beniuolentia non armis si parentur. Ex eius penuario promptum est penus illud scitissimi saporis. *μελετη το παρ*, id est meditationem esse totum, quippe is solus rei gerendae est efficax: qui prius omne negotium meditatatur. Nam ut inquit eleganter Aufonius locare sedes, bellum gerere, aut pellere: magna modicaque res etiam paruas quoque agere uolentem meditari decet. Segniores omnes inceptis sumus meditatio si rei gerendae defuit: cogitare oportet in rebus omnibus quod gerendum sit. Et enim in cogitantes fors non consilium regit. Salustius dixit consulto opus esse: & ubi consulueris maturum facto. Temeritas stulta & infelix est: ut inquit apud Titum Liuium Fabium Maximus. Consultatio meditatio que rebus consulit & priuatis & publicis. Latinus Virgilianus in cogitantiam improbus meditationem, pbans sic inquit. O prestans a nimi iuuenis quantum ipse sero ei uirtute exuperas: Tanto me impetius equum est consulere atque omnes metuentem Expedere casus, illud Terentianum quis ignorat: omnia prius consilio quam armis Experiri decet: Romani annuos magistratus: quorum maxima foret potestas Creauere: Consulesque appellauere: nimirum a consulendo tanquam consilio & consultatione rectores administratoresque Reipublici, cuncta moderari debeant. Quid principi magis expedit quam habere consiliarios prudentes ac circumspectos: quorum meditatione consilio consultatione cuncta perpendat, libret. Examinet. Ut omnia fiant ad libellam & normam: ne quid deliret amulsis. Agamemnon homericus optat non decem similes Aiadis qui fortitudine censet: Sed consiliarios decem tales: qualis fuit Ne-

7. Meditatio totum Aufonius

Temeritas infelix Latinus, Maronius.

Consules. Ne quid deliret amulsis uotum agamemnonis homerici

flor Sic enim inquit . τοιυυοι δε κειμο ιουμ φρεα μορεσ
 ε ιρα χα μρ. Quod si acciderit non dubitat quin breui. Troia
 peritura sit & enim magne res vt ait. M. Tullius gerūtur confi-
 lio ratione sententia Vlixes apud Ouidium Eludens ai acis sto-
 lilitatem inquit Tu vires sine mente geris. Mihi cura futuri est.
 Et mox paulo pectora sunt potiora manu vigor omnis in illis
 Meditatione cuncta sunt meliores & factu facilior vt Vegetius
 docet Græcum epigrāma non hanc periantri De meditatione
 sententiam celebrat sed illam χολουρρα τε ειρ Quod verbū
 significat Iræ temperandū esse. Quod præceptū & ipsum q̄ sa-
 lubriter detur mortalibus quis non videt? Cum ira breuis insa-
 nia siue breuis furor sit vt docti autumant quam frenis modera-
 ri ac compescere non mediocris sapientiæ est. M. Tullius in epi-
 stola ad quintum fratrem protreptica. hortater monet ꝑcipit
 vt resistat iracundiæ: vt linguā in ira contineat vt animo & ora-
 tioni cum sit iratus moderetur Nam si implacabiles iracundiæ
 sint summa est acerbitas. Ai acem in mortē egit furor . In furorē
 ira Cetera vitia impellunt animos ira ꝑcipitat. Maximū reme-
 diū est iræ mora atq; dilatio. vt primus eius feruor relangue-
 scat proinde Athenodori illud salutare præceptū habere cordi
 atq; memoriæ opere precii ducō. qui Augusto Cesari sic prece-
 pit Cū ira te o Cesar ceperit nihil prius ueq; dixeris neq; feceris
 q̄ ipsa s vinginti quattuor litteras elementaria secū ipse percur-
 teris Tres sunt affectus: qui omnes homines in omnia facinora
 precipites agunt. Ira: Cupiditas Libido. Propterea poetæ tres
 furias esse dixerunt quæ mentes hoīm exagitent. Instar enim
 furiarum hi tres affectus iræ cupiditatis Libidinis. Mortales de-
 mentant: stimulis agitāt furore perturbant. Sat quidē Aristote-
 les iræ defensor ac propugnator dicens iram calcar atq; cotem
 esse virtutis Sed huic Aristorelicæ sententiæ reclamant ac refra-
 grantur M. Tullius Seneca ceteri: a quibus proditum est iratos
 proprie dici exisse de potestate. id est de consilio de ratione de
 mente. Et cum ira insania sit negant vtilem esse insaniam aut na-
 turalem Grammatici iram ab eo quod est ire dici tradūt eo quod
 a se eat qui irascitur & furit Qui ergo a se ipso abire nõvult nec
 mentis impo s fieri iram suffrenet & hunc temporarium animi
 motum impotentissimū coerceat Queri solet quid ira distet ab
 iracundia. Scitote iram ex causa nasci Iracundiam de vitio mul-
 tum irascentis sic & iratum. iracundūq; distingui. vt iratus ex
 biiii,

Cicero.
 Ovidius:
 vegetius

Iræ tēpe-
 randum
 irabreui
 inania

Cicero.
 nil pre-
 ptum ad
 fratrem.

saluberri-
 mū athe-
 nodō do-
 cumentū
 Cur tres
 furia
 Aristote-
 les ire de-
 fenfor
 Cosvirtu-
 tis. Iræ.
 ethimo =
 logia

Ira
 Iracūdia
 Iratus

iratus
ebriosus
Ebrius.

causa sit iracundus ex natura: & sicut ebrius differt ab ebrioso
ita iratus ab iracundo. Nanque ebriosum dici proprie volunt
eum qui ebrietatis vitio obnoxius est. Ebrium vero, qui inter-
dum vino grauis sit & impos sui: potest enim qui ebrius est tunc
primum esse nec habere hoc vitium. Et qui ebriosus est sepe ex-
tra ebrietatem esse. Consimiliter iratus potest esse non iracundus
Et iracundus qui iracundiae obnoxius significatur potest aliqui ir-
atus non esse. Ceterum quo quo modo etiam atque etiam nobis cau-
endum est, ne iram ne iracundiae procliuitate rapiamur ne irati ne
iracundi simus. Quod vitium tam deforme est, ut feda visu &
horrenda fiat facies irascentium, ut flagret oculi, et capilli sub-
rigantur, ut ore toto multus rubor erumpat, ut labra mordeant
Dentes arietem, possem infinita prope congerere pertinencia ad y-
tramque hanc periantri. Corinthii sententiam: qua dixit totum
contineri meditatione, & iracundiam esse frenadam sed nos im-
mensum spatium confestim equor & iam tempus equum sumantia
soluere collam decursis septenis curculis ad metam puecti
sumus. Eiusdem periantri illae quoque sententiae sunt bona qui-
es est, in rebus secundis esto moderatus in aduersis prudens. Quod
cumque pollicitus fueris seruato. Non peccantes modo verum
& peccare fugientes punito

sententia
periantri

epilogat

Hic est orbiculatus gyrus septem gratiae sapientum. Quorum
nomina delphicus appollo cum quereset quina primus sapientum
foret in orbe tereti icidi iussit ne primus esset ne vellimus quae
habetis dicta sapientum quae ut inquit Socrates apud Platonem in
phedro: nunquam sunt continentenda, habetis sententias philosophorum
publice priuatimque utilissimas, breues pariter & longas breues
in verbis Longas in sensu Quarum cortex Medullam tegit ob-
ducitque succosorem habet hanc de septem sapientibus de an-
onem veluti per dromon id est per cursoriam legitimi annuicque cur-
riculi nostri litterarii, in quo epistola Plinii cum Valerio Flacco
iuncti ibunt Et vna ad metas per interuallatos cursus progredi-
entem. Erit opinor opere precium spectantibus spectasse horum
ce cursorum gradus omnis vestigia, sudores, anhelationes, hoc
est erit fructuosum auditoribus me puo & interprete diligen-
ter pensitasse obseruasse edidicisse in Plinio & Flacco. Elegan-
tiam eruditionem schemata, Tropos ceteraque omne genus ill-
lustramenta Nos pro virili parte elaborabimus ut Pliane epu-
lae & Flacci edulia nostris condituri condiant, Ut nostro Em-

Embam
ma

hammate hoc est intinctu & conditione fiant suauiora. esculen-
tioraq; faciuntq; ad stomachum epulonū. Quod si quid durius
culum dentes offendet id per nos māsum mollitū que fiet. Ita
vt cum voluptate deduci in ventriculum transmitti que possit.
Occurret fortassis hoc in loco curiosus auditor. Et inuisitans di-
cet bene quidē o orator & bene dixisti: sed quorsum istud tam
bene? quid iste tam longa de septem sapientibus. Explicatio
ad Plinū epistolae pertinet & Flacci argonautica. Quid manus
figuli dum Amphoram formare debet vrcum finxit. Ego isti
id querenti. Ita breuiter libera voce respondeo. O Auditor curi-
ose nolito hinc Ansam capere calumniandi. Scito proemia in
causis non parū multis maxime libera esse. q; longe a materia
duci. vt isocrates & Gorgias apud grecos factitarū vt Salusti-
us Crispus apud nostros in bello iugurthino & Catiliniano. Nē
hil ad historiam pertinentibus principiis orsus ē. Deniq; i gym-
nasio libero libera est oratio libera lingua dummodocitra ma-
ledictum euagetur. Et citra fastidium principia vnde cumq; du-
cta si modo docte dicta sint laudem merentur. nec rationem se-
per reddere cogitur oratoriae dictionis o rator: Maximeq; si a-
secta deuius non aberrat

Mos est causa perorata gratias agere. Auditoribus vos pro
gratiarum actionē Accipite Tetraastichon. quo septem sapien-
tum precepta eodem ordine. Complex sumus: quo sint expli-
cata vt ita facilius memoriae atq; animis vestris inherescant.

Respicio fidem vita. Inscito temet
Optima mensura est sponso nāna dabit
Plures nempe mali. peridonea tempora nosce
τ ε π ο υ. consilium cum ratione Regit.

Philippi Beroaldi: Heptalogos siue Septem Sapientee
Magna cura Impressum Parisus Per. Anthonium.
Bonnemere Anno salutis. M. ccccc. ix. Die
xvi. Octobris Pro Dionysio roce
Commorante in Vico sancti
Iacobi. Ad interfi-
gnium Diui.
Martini.

Septem Sapientum epitaphia. Solonis attici.
Chilonis lacedemonii Cleobuli lindii Thia-
letis mileſii Biancis prienæ. Piræci mithi-
enæi & Periandri corinthiæ. Qui vniuerſa
græciæ lumina exitere

Hoc diſtichon epigramma ymagini.

Solonis erat inſculptum.

Quæ dudum rabida medorum propulit iras

Legiferum ſolona pulchra tenet ſalamis

De eodem hoc etiam extat epigramma.

Cypria deſanctum cremavit flamma Solonem.

Sed diſperſa agris oſſa tenet ſalamis.

Pulchre vexerunt animam ſuper æthera curus.

Hic leges curas condidit ante leues

In Chilonem epigramma

Phoſſore reddatur pollux tibi gratia: q̄ fert

Chilonis natus tempora cincta pugil

Serta videns nati genitor ſi gaudia ſumat

Non mihi ſictali mors odioſa foret.

De cleobulo tetraſticon.

Lindius æthereis ſuccoſa. Cleobulus auris:

Componens iuueres inſtruit atq; viros

Canicies: fragilis dirupit ſtamina vitę

De Thalete mileſio

Corpoream molem ſiſticio vrna tenet.

Gymnicon aſpiceret cum rufus agona Thaletem:

Traxiſtie ſuperis Iuppiter ælie.

Hunc laudo cœlum proprius q̄ duxeris vltra.

Non poterat terris aſtra videre ſenex

Nempe hic exiguis cumulis: ſed ſydera ſcandit

Gloriã ſunt cuius hæc monimenta Thale.

De bianthe prienæo

Petra prienæum tegit hic commissa Biantera
Ornamentum ingens qui fuit ionijs.

Ad eundem.

Pera biantha tegit stygias pillenius vndas.
Quem duxit niueum tempora canicie
Perpetuam noctem pueri dormiuit in vlnis
Dixera. vt socii credita iura sibi.

De Pittaco nichilenæo.

Condidit hoc tumulo lacrimis te pittace lesbos
Sacro ius:obitu languida facta tuo.

De perlando.

Et sophia & nūmis Periantrum terra Corinthus
Pretantem acæo continet alma sinu.

In eundem.

Ne tibi iam doleat si non optata sequaris.
Omnibus at gaude quæ tribuere dei.
Mœiticia stygias Periander cessit ad vmbra
Quod non periclit impia vota dolens.

τ ε λ ο σ

De hinc hinc
Quod hinc hinc
Quod hinc hinc
Quod hinc hinc
Quod hinc hinc
Quod hinc hinc
Quod hinc hinc
Quod hinc hinc
Quod hinc hinc
Quod hinc hinc

Quod hinc hinc
Quod hinc hinc

De hinc hinc
Quod hinc hinc
Quod hinc hinc
Quod hinc hinc
Quod hinc hinc
Quod hinc hinc
Quod hinc hinc
Quod hinc hinc
Quod hinc hinc
Quod hinc hinc

Y A O V